

Rất có thể hành động trong những tháng tiếp của Mỹ và đồng minh SDF sẽ quy tập di dân lại của Trung Đông. Nếu Mỹ phác thảo một chính sách kiểm soát di dân của Iran thì họ cũng có thể làm vậy với các di dân khác. Nếu Mỹ chỉ chống IS thì chiến lược của IS ở Iraq và Syria sẽ mang lại cho các di dân khác một tương lai không rõ ràng.

Vào ngày 12/9, Bộ trưởng Quốc phòng [Nga](#) Sergei Shoigu đã có cuộc gặp với Tổng thống Syria Bashar al-Assad tại Damascus. Theo thông tin từ Đái sứ quán Nga, hai bên đã thảo luận về việc hợp tác chống lại IS. Cuộc gặp này diễn ra vào thời điểm quân đội chính phủ Syria đã tiến vào Deir ez-Zor ở sông Euphrates ở miền đông Syria, phá vỡ vòng bao vây đã kéo dài hai năm rưỡi ở thành phố này.

Theo National Interest, Nga đóng vai trò quan trọng trong chiến thắng của quân đội chính phủ Syria, điều này cũng có nghĩa là quân đội Syria do Nga hỗ trợ đang tăng cường liên lạc với Lực lượng dân chúng Syria (SDF) do [Mỹ](#) hỗ trợ.

Hôm 16/9, liên minh do Mỹ dẫn đầu cho rằng cuộc không kích của Nga ở phía đông sông Euphrates đã khiến một số lính SDF bỏ trốn. Khi IS đang suy yếu dần thì kho tàng trữ do IS để lại đang bị các lực lượng tranh giành. Điều này khiến Iran đang cố tạo ảnh hưởng lớn hơn ở Iraq và Syria, và khiến các đồng minh của Mỹ ở Vùng Vịnh, Israel và các nhóm di dân ở Syria lo lắng về tương lai bất định.

Những ngày sau khi quân đội Syria phá vỡ vòng vây ở Deir ez-Zor, lực lượng SDF đã thực hiện cuộc tiến công tiến vào thành phố từ phía bên kia sông Euphrates. Mạng truyền thông Rudaw của người Kurd cho biết họ đã tiến tới vùng công nghiệp của thành phố Deir ez-Zor vào ngày 10/9.

Deir ez-Zor là một khu vực trọng yếu chiến lược vì đây là thành phố lớn nhất của tỉnh Deir ez-Zor, trên sông bên hai bờ sông Euphrates tại biên giới Iraq. IS đã mở rộng và chiếm khu vực này vào năm 2014, sau đó thành phố này như bàn đạp để tiến vào tỉnh Anbar của Iraq, với phần lớn dân cư là người Sunni, thông qua tỉnh Abu Kamal.

Khi các khu vực do IS kiểm soát ngày càng thu hẹp vào, trong khi "thủ đô" tạm thời Raqqa đang

chúng ta biết SDF chỉ là người, Mỹ, Nga và các đồng minh của mình đang toan tính những bước tiếp theo trong cuộc xung đột tại Syria và Iraq.

Liên minh người Kurd đang chiếm giữ khoảng 35% lãnh thổ Syria

Jonathan Spyer, giám đốc Trung tâm Nghiên cứu các vấn đề quốc tế Rubin tại Trung tâm liên ngành Herzliya, cho rằng tình hình hiện nay đặt ra những câu hỏi quan trọng, đặc biệt là về sự đồng minh của Iran đối với chế độ Assad.

"Chúng tôi biết chế độ Syria đang làm gì, họ đang cố gắng đánh bại IS và tái khẳng định quy định kiểm soát của chế độ. Iran luôn muốn có đường biên giới ở Abu Kamal và hành lang để liên lạc theo đó", Spyer nhận định.

Việc kiểm soát đường biên giới và tuyến đường giúp Iran đặt được các mối liên kết các lực lượng dân quân Shia ở Iraq với Hezbollah ở Liban thông qua đồng minh Syria. "Chúng tôi biết Iran muốn gì, nhưng họ không rõ SDF và Mỹ muốn gì. Mỹ không đưa ra chỉ dẫn nào ngoài

tiêu diệt IS", ông Spyer cho biết.

Ông Spyer lập luận rằng Iran coi Iraq, Syria và Li-băng là những địa điểm mà Iran đang thúc hiên vấn đề chi n l c trên toàn khu vực. Đó là lý do vì sao Hezbollah i và chi n đ u Syria, và chi n đ u Iraq. Đó cũng là lý do vì sao dân quân Iraq i tham gia vào cuộc chi n Syria.

Ng c i, M i nhìn nhận m i qu c gia này m t cách tách biệt, h p tác v i chính quy n c a Th t ng Iraq Haider Abadi đ ch ng IS, h p tác v i SDF Syria và h p tác v i chính quy n c a Th t ng Li-băng Saad Hariri Beirut. Chuyên gia Spyer cho rằng việc ch p nh n giao quy n qu n lý Syria cho Nga s bi n Syria thành k thù c a M .

Wladimir van Wilgenburg, m t nhà phân tích ng i Kurd Syria đã ch ra rằng Nga và M đã tìm cách gi m xung đ t khi l c l ng c a hai bên ti n đ n g n nhau. "Tôi không nghĩ là chính sách c a SDF là chi m l y thành ph Deir Ez-Zor. Có th là thành ph nào đó sát c nh, còn thành ph này là dành cho chính ph ", ông Wilgenburg nhận đ nh.

SDF mu n chi m l y vùng nông thôn, và đ ng nh M mu n h ti n v phía biên gi i Iraq. "Tôi cho rằng đó có th là k ho ch c a SDF, nh ng h ph i h p tác v i ch đ Syria, mà Iran s không thích đ u này. Nga và M s c g ng đ đ u ph i k ho ch trên".

Câu h i quan trọng ở đây là liệu M có công khai tuyên b chính sách c a mình là đ ki m ch nh h ng c a Iran và t p trung tri n khai chính sách này ở khu vực biên gi i hay không?

Quan h Nga-M Syria hi n v n đang đi n ra thông qua c ch "phi xung đ t", giúp không quân hai n c tránh x y ra va ch m. Vào cuối tháng 8 v a qua, m t đoàn xe g m hàng trăm lính IS đã đ c phép r i khu vực Al-Qalamoun ở biên gi i Li-băng - Syria theo th a thu n v i Hezbollah. L c l ng này đ c cho là chuyển sang Abu Kamal vì quân đ i Assad đang chu n b t n công Deir Ez-Zor.

Đ i áp l c t phía Iraq không mu n đoàn xe ch binh lính IS qua biên gi i, liên minh do M đ n đ u đã ném bom vào m t tuy n đ ng nh m ngăn ch n đoàn quân ti n qua biên gi i.

Trong m t tuyên b , liên quân cho bi t h đã liên l c v i Nga đ g i thông đ i p t i chính quy n Syria r ng liên quân s không đ cho IS ti n xa v phía đông sang biên gi i Iraq. Cho dù các ho t đ ng không v n c a liên minh v t c sông Euphrates, nh ng liên minh v n ti p t c nh n m nh r ng "h không ch ng l i ch đ Syria hay đ ng minh c a Syria trong cu c chi n ch ng IS".

Nga đ ng nh đang c ng c l p tr ng v vai trò c a M i Syria. Vào ngày 10/9, B tr ng Ngo i giao Nga Sergey Lavrov đã tuyên b : "B t k ai đang hi n di n trên lãnh th Syria hay trong không ph n Syria mà không đ c s đ ng ý c a chính ph Damascus đ u vi ph m lu t pháp qu c t , k c M".

Vào đ u tháng 9/2017, Sputnik News đ a tin máy bay c a M đã s tán 20 ch huy c a IS ra kh i thành ph Deir ez-Zor. National Interest cho r ng đây là thông tin sai, m c đích bi n M thành bên ph n di n trong cu c chi n i Syria.

Nga cho r ng M là "khách không m i mà đ n" t i Syria

Vào ngày 11/9, đ đ p l i nh ng cáo bu c cho r ng M đã t n công quân đ i Syria, ng i phát ngôn c a chi n đ ch Combined Joint Task Force Operation Inherent Resolve đã đ ng lên trang

Twitter r ng “nh ng tin đ n đ u là sai s th t, chúng tôi ch chi n đ u ch ng l i IS, trong tu n này chúng tôi th c hi n 22 v t n công”.

Cho dù có nh ng l i đ n th i xung quanh cu c chi n, nh ng cũng có nh ng đ u hi u cho th y Mátxc va coi tr ng vai trò c a SDF và đ ng nh coi l c l ng này là đ ng minh. Vào ngày 13/9, quân đ i Nga đ c cho là đã tuyên b 85% đ n tích lãnh th Syria đã đ c gi i phóng. Theo Associated Press, Trung t ng Alexander Lapin cho bi t 15% c a n c này v n đang b k thù chi m đóng. Đ i u đó cho th y khu v c do SDF ki m soát chi m đ n 35% đ t n c không b Nga coi là đang b k thù ki m soát.

Đ i u này đ t ra m t câu h i l n, đó là M s đ a ra chính sách gì khi các đ ng minh c a n c này tìm cách gi i phóng nhi u khu v c đ c sông Euphrates h ng v phía biên gi i Iraq.

Hi n nay, phía bên kia biên gi i Iraq đ c ki m soát ch y u b i l c l ng dân quân dòng H i giáo Shia do Iran h u thu n, đ c g i là Hashd al-Shaabi, v n là m t ph n c a l c l ng an ninh Iraq. Nh ng l c l ng này mu n di chuy n xu ng và chi m l y Al Qa'im t Abu Kamal.

Sau đó h s liên k t v i l c l ng chính ph Syria và l c l ng dân quân do Iran h u thu n. M v n cam k t ch tiêu di t IS và Iraq, l c l ng c a M h tr Iraq đã ho t đ ng ngay sát l c l ng dân quân Shia trong nh ng chi n đ ch g n đây nh chi n đ ch Tal Afar.

Tuy nhiên Iraq, chính sách c a liên quân là không h p tác v i dân quân, ch h p tác v i quân đ i chính ph , c nh sát liên bang và các đ n v chính th c khác. S phân bi t này ch ng có ý nghĩa th c t nào vì t c các l c l ng đ u đan xen v i nhau trong cu c chi n ch ng IS, National Interest nh n đ nh.

R t có th hành đ ng trong nh ng tháng t i c a M và đ ng minh SDF s quy t đ nh t ng lai c a [Trung Đông](#) . N u M phác th o m t chính sách ki m ch nh h ng c a Iran thì h cũng có th làm v y v i các đ i tác khác. N u M ch ch ng IS thì chi n l c h u IS Iraq và Syria s mang l i cho các đ i tác khác m t t ng lai không rõ ràng.

nh h ng c a đ i u này s v t qua Sông Euphrates, nh h ng t i cách R p Xê-út, UAE,

Israel, người Kurd và Thổ Nhĩ Kỳ nhìn nhận các cam kết và chính sách của Mỹ.

Theo Đồng Phụng Thổ (VietTimes).